

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TUNCELİ BELEDİYESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	15

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

- 1. Taşınmaz Kira Gelirlerinin Tahsil Edilme Oranının Düşük Seviyede Kalması ve Kira Bedellerini Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi**
- 2. Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması**
- 3. Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi**
- 4. İdarenin Yapı ve İkamet İçin Yasaklanmış Bölgelerdeki Taşınmazları ile Diğer Taşınmazlarında Mevzuata Aykırı İşgallerin ve Yapıların Bulunması**

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Tunceli Belediyesi 03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı yasa hükümlerine göre kurulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2'nci maddesi gereğince Genel Yönetim Kapsamında bir kamu idaresidir.

Kurumun görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Belediyenin başlıca görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Kurumun kanunların verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek,

belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatları vermek ve özel kanunları gereğince belediyelere ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak da yetki ve görev alanına girmektedir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Tunceli Belediyesinin "Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik" hükümlerine göre tespit edilen memur kadrosu 264 olup, çalışan memur sayısı 38 (4 Müdür, 4 Mühendis, 2 Tahsildar, 5 Tekniker, 2 Teknisyen, 1 Zabıta Komiseri, 3 Zabıta Memuru, 1 Evlendirme Memuru, 1 Veteriner Hekim, 1 Avukat, 3 Memur, 4 Adet İtfaiye Eri, 1 Adet İtfaiye Çavuşu, 1 Adet Trafik Memuru, 1 Adet Ambar Memuru, 1Adet Ebe, 1 Adet Hemşire, 1 Adet Peyzaj Mimari, 1 Adet Ayniyat Saymanı) boş memur kadrosu 226'dır. Norm kadro işçi sayısı 137 olup; çalışan işçi sayısı 71, boş işçi kadrosu 66'dır. Ayrıca 2 sözleşmeli personel (1 Çevre Mühendisi, 1 Bilgisayar Programcısı) görev yapmaktadır.

Kurum 1 Belediye Başkan Vekili, 1 Adet Belediye Başkan Yardımcısı Vekili, 3 atanmış encümen üyesi, 18 hizmet biriminden oluşan bir organizasyon yapısına sahiptir.

Müdürlükler:

- Özel kalem Müdürlüğü
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
- Yazı İşleri Müdürlüğü
- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
- Destek Hizmetleri Müdürlüğü
- Fen İşleri Müdürlüğü
- İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
- Mali Hizmetler Müdürlüğü
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü
- Temizlik İşleri Müdürlüğü
- Zabıta Müdürlüğü
- Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
- Hukuk İşleri Müdürlüğü
- İtfaiye Müdürlüğü
- Mezarlık İşleri Müdürlüğü

- Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü
- Veterinerlik İşleri Müdürlüğü
- Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü

Kurumda bulunan 18 adet Müdürlük görevinden 4 adedi asaleten, 14 adedi vekâleten yürütülmektedir.

Kamu idaresinin bağlı ve ilgili olduğu kamu idareleri yönünden ise; Kurum üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. İlgili Bakanlık, mülkiye müfettişleri, mahalli idareler kontrolörleri vasıtasıyla inceleme, teftiş ve soruşturma yaptırabilmektedir. Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.3. Mali Yapı

Kurumun, 2018 yılı bütçesi 119.231.863,00 TL gelir ve 119.813.528,64 TL gider olarak hazırlanmıştır. 2018 yılı geliri 41.265.779,74 TL olarak gerçekleşmiş olup, gelir bütçesi gerçekleşme oranı % 34,61'dir. 2018 yılı gideri 97.060.871,48 TL olarak gerçekleşmiş olup, gider bütçesi gerçekleşme oranı % 81,01'dir. Kurumun 2018 yılı bütçe gelir ve giderleri, bütçe ödeneği ile gerçekleşme oranları aşağıda gösterildiği gibidir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Giderleri ve Bütçe Ödeneği

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Bütçe Ödeneği (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Giderleri	14.649.576,00	15.257.865,73	11.236.767,88	73,65
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.101.458,00	3.180.518,60	2.059.909,05	64,77
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.442.683,00	53.454.965,88	50.217.482,16	93,94
04-Faiz Giderleri	743.250,00	2.028.561,75	1.728.061,75	85,19
05-Cari Transferler	2.494.440,00	4.407.045,39	3.930.005,39	89,19
06-Sermaye Giderleri	23.877.694,00	37.561.909,29	27.888.645,25	74,25
09-Yedek Ödenek	3.902.562,00	3.902.562,00	0,00	0
TOPLAM	69.231.763,00	119.813.528,64	97.060.871,48	81,01

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Vergi Gelirleri	8.437.066,00	3.687.019,95	43,70
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	48.516.921,00	13.245.563,82	27,30
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	35.326.535,00	337.450,00	0,96
05-Diğer Gelirler	26.511.891,00	23.740.392,53	89,55
06-Sermaye Gelirleri	438.640,00	255.353,44	58,21
08-Alacaklardan Tahsilat	810,00	0,00	0
09-Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0
TOPLAM	119.231.863,00	41.265.779,74	34,61

Belediyenin 250.000,00TL sermayeli, 146 personeli bulunan ‘Tunceli Un Ve Un Mamülleri Tanzim Satış Beton Parke İnş.Nak.Tem.İşl.Tic.San.A.Ş.’ isimli bir şirketi bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurumun muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kanun ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kurumun muhasebe biriminde kullanılan programlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Bütçe Programı: SAYSİS BİLGİSAYAR SİS.TİC.ŞTİ.
2. Muhasebe Programı: SAYSİS BİLGİSAYAR SİS.TİC.ŞTİ.
3. Taşınır Programı: SAYSİS BİLGİSAYAR SİS.TİC.ŞTİ.
4. Birim Muhasebe Programı Gelir Müdürlüğü Programı: SAYSİS BİLGİSAYAR SİS.TİC.ŞTİ.

Tablo 3: Raporlama İçin Kullanılan Programlar

Adı	Kullanan Birim	Kullanım Amacı	Yazılımın Alındığı Firma	Kullanım Süresi
SAYSİS	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	ANALİTİK BÜTÇE	SAYSİS BİLGİSAYAR SİS.TİC.ŞTİ.	3 YIL
SAYSİS	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	MUHASEBE	“ “	3 YIL
SAYSİS	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	EMLAK, ÇTV, İLAN REKLAM	“ “	3 YIL
SAYSİS	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	MAL/HİZMET ALIMI TAKİP VE ONAY İŞLEMLERİ	“ “	3 YIL
SAYSİS	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	TAHAKKUK VE TAHSİLAT	“ “	3 YIL

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare mal yönetimi icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve

malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üst yönetim ve çalışanların iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin pozitif ve destekleyici tavırları ve bu tavrın sürekliliği sistem için hayati önemdedir. Bu çerçevede Tunceli Belediyesi yönetici ve çalışanlarının iç kontrollerin kalitesini olumlu yönde etkileyen bir iklim oluşturduklarını söyleyebiliriz. Kontrol ortamı için diğer önemli bir unsur, dürüstlük ve etik değerlerin korunması ve sergilenmesi, hepsinden öte içselleştirilmesidir. Kurumda iç denetim birimi olmadığı görülmüştür.

Tunceli Belediyesinde etik sözleşmelerinin imzalanması ve personelin dosyalarına konulması özü itibarıyla biçimsel bir gelişmeyi yansıtsa da bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesindeki etkisi inkâr edilmemelidir. Kurumda görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlenmiş olması, yetki devirlerinin uygulama yöntemlerinin bilinirliği kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamaktadır.

Kurumun çalışanlarının katılımıyla ilgili mevzuat gereklilikleriyle büyük ölçüde uyumlu performans programı hazırlamış olması, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi bazı eksikliklerine karşın performans yönetimini oluşturmada önemli bir adımdır. Şüphesiz, bir yasal zorunluluk olarak başlatılan bu kapsamdaki çalışmaların gerçek yarar ve değeri daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacaktır.

Kurumun, gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, gerekse ikincil mevzuat aracılığıyla, sağlıklı bir iç kontrol yapısı oluşturulmasına ilişkin getirilen zorunluluklara ilişkin farkındalığı ve uygulamaya yönelik iradesi olumlu bir gelişmedir. Üst yönetim olarak iyi yönetimin sağlanmasına yönelik gerekli bilince sahip olunması da önemli bir kazanım olmakla birlikte hayata geçirilen iç kontrol aktivitelerine dair somut gelişmelerin izlenememesi göreceli bir zayıflık olarak değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tunceli Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmaz Kira Gelirlerinin Tahsil Edilme Oranının Düşük Seviyede Kalması ve Kira Bedellerini Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi

Kamu idaresinin mülkiyetinde bulunan veya kamu idaresine tahsis edilmiş olan taşınmazlar üzerinden alınan kira gelirlerinin tahsilat oranının %73,17 gibi bir oranda olduğu ve kira bedellerini zamanında ödemeyen kiracıların sözleşmelerinin iptali için yasal yollara başvurulmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde; belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek üst yöneticinin yani belediye başkanının görevleri arasında sayılmaktadır. 5018 sayılı Kanun 11 ve 60'uncü maddeler de ise; üst yöneticilerin bu görevi mali hizmetler birimi aracılığıyla yerine getireceği belirtilmekte ve 61'inci madde de, muhasebe yetkilisinin gelirlerin ve alacakların takibi ve tahsili hususunda doğrudan sorumlu olduğu hüküm altına alınmaktadır.

İdarenin 2018 yılı bütçe gelir kesin hesap cetvelinde, taşınmaz kira gelirlerinin bir önceki yıldan devreden ve yılı içinde tahakkuk eden toplam tutarının 4.997.748,65 TL olmasına rağmen tahsilat tutarının 3.656.840,23 TL olarak gerçekleşmesi, kamu gelirlerinin etkin ve verimli olarak toplanamadığı anlamına gelmektedir. Mali hizmetler birimi tarafından kira borcu belli bir meblağın üstünde olan kira borçluları, haklarında icra takibi yapılmak üzere hukuk birimine sevk edilmektedir. Ancak icra ve sonrasında uygulanması muhtemel olan haciz yaptırımı, borçluların ödemelerini düzenli yapmasını teşvik etmemektedir. Dolayısıyla, sözleşmede ve mevzuatta öngörülen yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

Kamu idaresi ile kiracılar arasında yapılan sözleşmede kira borcunun ifasıyla ilgili hükümler mevcuttur. Sözleşmenin 23'üncü maddesinde kira bedelini 2 ay ödemeyen kiracının sözleşmesinin tek taraflı olarak feshedileceği, 11'inci maddesinde ise sözleşmenin bu sebeple feshedilmesi durumunda kesin teminatının gelir kaydedilip cari yıl kira bedelinin yüzde yirmi beşinin tazminat olarak tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Sözleşme hükümleri, meri mevzuat ve fiili durum birlikte değerlendirildiğinde idarenin alacaklarını tahsil etmek hususunda etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun davranması gerekmektedir. İdarenin şimdiye kadar borçlulara esneklik gösterdiği, tahsilat oranlarından anlaşılmaktadır. Ancak borçlarını ödememeyi olağan hale getiren kiracılar için

sözleşmede öngörülen yaptırımların uygulanması, kamu idaresinin ve sorumluların görevleri gereğidir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmaz kira gelirlerinin tahsil edilmesi yönünde çalışmalara daha fazla önem verilecek olup, tahsil etmek hususunda etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun davranılacak, sözleşmede öngörülen yaptırımların uygulanması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumca konu ile ilgili çalışmalara devam edileceği ifade edilmiş olup, sonraki yıl denetimlerinde izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 2: Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92 Taahhüt Hesaplarını açıklayan 448'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap grubu, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girilen gider taahhütleri, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin ve kamu-özel iş birliği modeli çerçevesinde girilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler, fiyat güncellemeleri ile bunlardan yerine getirilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

(2) Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur;

920 Gider Taahhütleri Hesabı

921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı

922 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı

923 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı"

Denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 449'uncu maddesinde; muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Tunceli Belediyesinde sözleşmelere dayanılarak girilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartları, yukarıdaki hükümler çerçevesinde düzenlenmemiş ve buna bağlı olarak toplam 11.417.280,00 TL'nin 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu durum, İdare tarafından girilen

taahhütlerin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmekte ve mali tablolarda yer alan bilgilerde eksikliğe yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92 Taahhüt Hesaplarını açıklayan 448 ve 449'uncu maddeleri uyarınca, Belediyemizce sözleşmelere dayanılarak girilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartları, bu hükümler çerçevesinde düzenlenecek, ilgili hesaplarda izlenmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumca taahhüt kartlarının düzenlenerek tutulmasının sağlanacağı ifade edilmiş olup, sonraki yıl denetimlerinde izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 3: Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Tunceli Belediyesi bilançosunda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin nazım hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci ve 476'ncı maddelerinde 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve hesabın işleyişi açıklanmıştır. Yönetmeliğin 475'inci maddesinde, bu hesabın kurum bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. 476'ncı maddede hesaba ilişkin "Borç" ve "Alacak" kayıtları açıklanmış; kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak, kira süresi sona erenlerin, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Bilançoda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kiraya verilen duran varlıkların nazım hesaplarda izlenmesi için gerekli çalışmalara başlanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumca gerekli çalışmalara başlanacağı belirtildiğinden, sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: İdarenin Yapı ve İkamet İçin Yasaklanmış Bölgelerdeki Taşınmazları ile Diğer Taşınmazlarında Mevzuata Aykırı İşgallerin ve Yapıların Bulunması

İdarenin tapu tahsis belgesiyle kişilere verilen arazileri ile izinsiz işgal edilen arazilerinden bazılarının heyelan ve kaya düşme olaylarından dolayı uygun olmayan alanlar (UOA) kapsamına alındığı görülmüştür.

İdarenin mücavir alan sınırları içinde yer alan ve mülkiyeti kamuya veya özel kişilere ait bulunan bazı araziler 5/3/1999 tarih ve 99/12556 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile afete maruz bölge olarak ilan edilmiştir.7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 2'inci maddesinde Cumhurbaşkanı tarafından afete maruz bölge olarak kararlaştırılan sınırların ilgili valiliklerce mahallinde ilan edileceği belirtilmektedir. Aynı Kanun'un 14' üncü maddesinde ise;

" İkinci madde gereğince tespit ve ilan olunan afet bölgelerine dahil şehir, kasaba ve köylerde bina ve mesken yapımı, fen kurullarınca tehlikeli görülen ve sınırları krokilerle tespit olunan yerler, İmar ve İskan Bakanlığınca yapı ve ikamet için yasaklanmış afet bölgeleri sayılır ve durum, belediyesi olan yerlerde belediyesince, köylerde ise ihtiyar meclislerince hemen ilan edilir." hükümleri yer almaktadır.

Kanun'un 2'inci maddesine istinaden çıkarılan afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında Yönetmelik'in üzerine bina yapılamayacak arazi başlıklı 4'üncü maddesinde;

"1) 7269 sayılı Kanununun 14 üncü maddesine göre yapı ve ikamet için yasak bölge sayılan yerlerde bina yapılamaz ve mevcut binalar onarılamaz. Ayrıca yapay dolgu zeminler üzerinde, inceleme ve değerlendirme yapılarak özel önlem alınmadıkça bina yapılamaz.

(2) Çığ düşmesi, kaya düşmesi veya yer kayması afetlerinden herhangi birine uğrayan ve bu afetlerden biri için 7269 sayılı Kanununun 2 nci ve 14 üncü maddelerine göre afet bölgesi olduğu kararname ile tesbit ve ilân edilen yerlerde bina yapılamaz ve mevcut binalar onarılamaz." denilmek suretiyle Kararname kapsamındaki bölgelerde bina yapılması açık şekilde yasaklanmaktadır.

Görüüleceği üzere söz konusu sınırların yapı ve ikamete yasaklanma kararı 1999 yılında alınmıştır. Ancak bu tarihten önce tapu tahsis belgesi verilen araziler ile bu tarihten önce veya sonra izinsiz yapı inşa edilen arazilerin üzerinde halen meskenler bulunduğu, idarenin kayıtlardan anlaşılmaktadır. Ali baba Mahallesi 72 ada/1 parsel ile 55 ada/42 parsellerdeki tahsisli arazileri, Esentepe Mahallesindeki 301 ada/8 parsel ile 301 ada/ 12 parsellerdeki binaları bunlara örnek olarak gösterebiliriz. Ayrıca afete maruz bölge ilanı tapu kütüğüne şerh verilerek kaydedildiğinden yapı kullanım izni alınması da mümkün değildir. Yani mevcut durum hem bu Kanuna, hem de İmar Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Afete maruz alan sınırlarının Bakanlar Kurulu 05.03.1999 tarih ve 99/12556 sayılı kararı ile belirlenmesinin ardından, Tunceli kent bütününde imar revizyonuna gidilmiştir. Revize planlarımız 24.10.2017-24.11.2017 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Bakanlar Kurulunca afete maruz alan olarak ilan edilen alanlar askıya çıkarılan

imar planımıza işlenerek ilan edilmiştir. Söz konusu bölgelerle ilgili çalışmalara başlanılmış olup, bahse konu bölgelerde Belediyemizce yeni yapılaşmalara izin verilmemektedir. zerinde bulunan mevcut meskenlerin tahliyesi ile ilgili çalışmalara Belediyemizce başlanılmış olup, gerekli iř ve işlemler devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumca gerekli çalışmalara başlanılmış olup, iř ve işlemlerin devam ettiği anlaşılmaktadır. Konu sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

TUNCELİ BELEDİYESİ'NİN 31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇOSU			
A K T İ F L E R		P A S İ F L E R	
DÖNEN VARLIKLAR	7.698.582,17	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27.768.518,95
HAZIR DEĞERLER	1.495.242,27	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	9.681.161,67
102 Banka Hesabı	1.591.081,12	300 Banka Kredileri Hesabı	9.681.161,67
103 Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı(-)	-200.849,93	FAALİYET BORÇLARI	12.370.379,12
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	105.011,08	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	12.370.379,12
FAALİYET ALACAKLARI	4.438.551,50	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	4.230.646,82
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	555,46	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	3.424.686,45
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	3.854.217,69	333 Emanetler Hesabı	805.960,37
122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesa	568.316,45	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.392.649,74
126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	15.461,90	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	223.922,15
DİĞER ALACAKLAR	6.002,23	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	886.544,63

140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	6.002,23	362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapıla	86.670,67
STOKLAR	30.118,55	363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	195.512,29
150 İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	30.118,55	GELECEK AYLARA AİT GİDER TAHAKKUKLARI	93.681,60
ÖN ÖDEMELER	190.547,00	381 Gider Tahakkukları Hesabı	93.681,60
162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	11.000,00		
165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabı	179.547,00	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	12.448.810,78
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.538.120,62	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	12.346.765,78
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	1.538.120,62	400 Banka Kredileri Hesabı	12.346.765,78
		DİĞER BORÇLAR	1.445,00
DURAN VARLIKLAR	74.667.849,78	430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.445,00
FAALİYET ALACAKLARI	444.424,00	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	100.600,00
222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesa	444.424,00	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	100.600,00
MALİ DURAN VARLIKLAR	5.294.663,23		
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	5.044.663,23	ÖZ KAYNAKLAR	42.149.102,22
241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara	250.000,00	NET DEĞER	36.504.873,08

Yatırılan Se			
MADDİ DURAN VARLIKLAR	68.924.121,82	500 Net Değer/Sermaye Hesabı	36.504.873,08
250 Arazi Ve Arsalar Hesabı	19.359.432,19	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	34.367.724,87
251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	5.390.245,23	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesab	34.367.724,87
252 Binalar Hesabı	7.920.964,34	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-28.723.495,73
253 Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	4.591.693,06	591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-28.723.495,73
254 Taşıtlar Hesabı	5.890.108,84		
255 Demirbaşlar Hesabı	1.127.788,39		
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.808.956,51		
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	29.452.846,28		
260 Haklar Hesabı	874.742,70		
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-874.742,70		
	4.640,73		
294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varl	153.890,86		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-149.250,13		
Aktif Toplam	82.366.431,95	Pasif Toplam	82.366.431,95
NAZIM HESAPLAR			
	851.229,55		851.229,55

ÖDENEKLER	-9.600,45		-9.600,45
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	-9.600,45	901 Bütçe Ödenekleri Hesabı	-9.600,45
NAKİT DIŞI TEMİNAT	860.830,00		860.830,00
910 Teminat Mektupları Hesabı	860.830,00	911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	860.830,00
Genel Toplam	83.217.661,50	Genel Toplam	83.217.661,50

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU
2018 BÜTÇE YILI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARI YIL (N)
	I	II	III	IV				
630	01				Personel Giderleri	10.752.854,18	11.328.209,38	11.236.767,88
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.992.240,03	1.981.402,59	2.059.909,05
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.020.170,31	14.159.141,24	32.412.909,55
630	04				Faiz Giderleri	651.203,75	609.814,21	1.728.061,75
630	05				Cari Transferler	228.631,74	1.411.681,08	2.668.369,98
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden	7.587.703,21	373.229,26	1.342.422,63

					Kaynaklanan Giderler			
630	13				Amortisman Giderleri	1.874.917,16	1.608.042,65	1.972.233,59
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.279.210,68	3.032.970,24	17.564.972,56
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	721.444,52	339.369,70	0,00
630	99				Yukarıda tanımlanmayan Diğer Giderler	0,00	734.855,24	4.215,36
GİDERLER TOPLAMI						38.108.375,58	35.578.715,59	70.989.862,35

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARİ YIL (N)
	I	II	III	IV				
600	01				Vergi Gelirleri	3.683.861,23	3.828.884,83	4.147.755,24
600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.073.339,99	16.403.509,47	18.240.659,44
600	04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.000.000,00	955.949,47	368.200,00
600	05				Diğer Gelirler	19.370.614,52	21.836.849,19	23.946.134,40
600	11					0,00	1.389.159,44	542.932,25
GELİRLER TOPLAMI						42.127.815,74	44.414.352,40	47.245.681,33

FAALİYET SONUCU (+/-)						4.019.440,16	8.835.636,81	-23.744.181,02
------------------------------	--	--	--	--	--	---------------------	---------------------	-----------------------

